

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Інститут філології

Кафедра української філології, теорії та історії літератури

РОЗУМНЯК ЯНА СЕРГІЇВНА

УДК 821.161.2-1.09:2-583](091)

**ЖАНРОВА ФОРМА МОЛИТВИ В ЛІРИЦІ ЮРІЯ ІЗДРИКА ТА СЕРГІЯ
ЖАДАНА**

035.01 – Українська мова та література

Автореферат

дипломної роботи на здобуття наукового ступеня

магістра філології

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. У літературному дискурсі твори, написані у формі звернення до вищих сил, себто молитви, відомі з давніх часів у різних національних літературах. Серед них віршовані молитви є найбільш розповсюдженими. Це стосується й вітчизняного літературного простору, зокрема сучасного. У зв'язку з цим виникає питання про історію дослідження проблеми художньої адаптації згаданого релігійного жанру в українській літературі та перспективи її подальшого вивчення. Адже, за нашими спостереженнями, кількість художніх творів, написаних у жанровій формі молитви, сьогодні постійно збільшується, що потребує посилення уваги до чинників, які цьому сприяють. Серед останніх – соціально-політичні умови, культурно-історична ситуація, ідеологічні тенденції, що доволі відчутно впливають на авторські інтенції та визначають їх естетичний вибір.

Загальновідомо, що молитва як форма спілкування з вищими силами наявна в усіх світових релігіях. Молитва – це є приношення розуму й серця до Бога, є побожним словом людини до ідеального адресата. Як словесний елемент релігійного культу молитва присутня у всіх відомих віруваннях. Християнська молитва як мовленнєвий жанр з'явилася одночасно із зародженням вчення Христа та стала невід'ємною частиною церковного життя. Зразковою молитвою в християнському дискурсі є «Отче наш», якої, згідно Біблії, Ісус Христос навчав своїх учнів. Вона стала ідеальною моделлю для подальших варіацій християнської мови.

Щодо літературного дискурсу, то й тут дослідники спостерігають наявність великої кількості творів, написаних у жанровій формі молитви, більша частина яких має самоназву «молитва». Саме через це, як слушно зазначає професор Ірина Даниленко, вивчення жанру молитви потребує всебічного обговорення та детального філологічного вивчення на прикладі літератур різних націй. За визначенням цієї дослідниці, у літературі молитва – це метажанр (або синкретичний жанр), зазвичай віршований, котрий, імітуючи сакральний діалог з ідеальним адресатом, здатний втілюватися в різні жанрово-

видові форми, характерні для певної національної жанрової системи та підпорядковані різноплановим авторським інтенціям.

За нашими спостереженнями, протягом останніх десяти років, тобто після виходу монографії І. Даниленко, поглиблених досліджень з цієї проблематики не проводилося. Наявні лише окремі статті І. Гунчика, Н. Гаврилюк, Г. Баран, Т. Карабовича, А. Мілецької, де науковці описують жанр молитви в історико-літературному висвітленні. Існують також деякі емпіричні спостереження, які зроблені в працях, присвячених загальному аналізу духовної поезії певної нації певного періоду, описи творчого доробку окремих авторів чи жанрів споріднених з молитвою (псалом, замовляння, гімн та ін.), що і зумовлює актуальність дослідження. Інтерес до цієї проблеми з боку дослідників і водночас недостатня глибина її вивчення засвідчують актуальність обраної нами теми.

Метою роботи є з'ясувати індивідуально-авторські особливості застосування жанрової форми літературної молитви в сучасній українській поезії на прикладі творчості Сергія Жадана та Юрія Іздрика з урахуванням аксіології митців. Це дасть можливість наблизитися до вирішення більш загального питання – окреслити основні тенденції в процесі художньої трансформації релігійного канону молитви в сучасній ліриці, а також поглибити уявлення про творчість Юрія Іздрика та Сергія Жадана.

Досягнення мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- виокремити віршовані молитви в творчості Юрія Іздрика та Сергія Жадана;
- з'ясувати молитовні інтенції зазначених авторів;
- описати поетику й стилістику віршованих молитов (суб'єктно-образну систему, композицію) Сергія Жадана та Юрія Іздрика в тісному взаємозв'язку із семантикою творів;
- окреслити процеси, які могли вплинути на світогляд авторів, а отже й на провідні інтенції їхніх літературних молитов.

Об'єктом дослідження є поезія Сергія Жадана та Юрія Іздрика, яка написана в жанровій формі літературної молитви.

Матеріалом для дослідження послужили поетичні збірки Сергія Жадана, а саме: «Цитатник: Вірші для коханок і коханців» (1995), «Історія культури початку століття» (2003), «Капітал» (2006), «Марadona: Нова книга віршів» (2007), «Ефіопія» (2009), «Лесбійки» (2009), «Вогнепальні й ножові» (2012), «Життя Марії: Книга віршів і перекладів» (2015), «Тамплієри: Нові вірші» (2016), «Антенa» (2018); та Юрія Іздрика, а саме: «Після прози» (2013), «AB OUT» (2014), «Календар Любові» (2015), «Папіроси» (2017), «Ліниві і ніжні» (2018).

Предмет дослідження – особливості модифікації жанрового канону релігійної молитви в ліриці Сергія Жадана та Юрія Іздрика.

Наукова новизна магістерської роботи полягає в тому, що спеціальних праць, присвячених порівняльному вивченню віршів-молитов Сергія Жадана та Юрія Іздрика з урахуванням їхніх світоглядних переконань, немає, а окремі спостереження щодо «молитовних» віршів кожного з поетів мають принагідний характер.

Теоретико-методологічною основою роботи виступають праці українських літературознавців, передусім тих, чий науковий доробок пов'язаний із вивченням жанрових аспектів лірики, у тому числі лірики молитовного змісту. Серед них роботи І. Гунчика, Н. Гаврилюк, Г. Баран, Т. Карабовича, А. Мілецької, В. Антофійчука, І. Даниленко, І. Бетко, Е. Афанасьєвої, Т. Белобрової, В. Лєпахіна, В. Мовчанюка, Б. Ткаченко, О. Ткаченко, О. Хоменко, В. Янева, Т. Шпідліка, К. Тарановського, Б. Іванюка, В. Сулими, Е. Рогачовської, К. Приходьченко, Лабарта Ф. Лаку, В. Мартинова, Н. Мечковської, В. Лосського, С. Абрамовича. У роботі використано й загальні теоретичні праці з питань поезики: В. Жирмунського, Ю. Тинянова, В. Тюпи, М. Бахтіна, Л. Гінзбург, Б. Кормана, Ю. Лотмана, Н. Ференца, Т. Бовсунвської, В. Домбровського, Б. Томашевського, Ц. Тодорова, Н. Ніколіної, І. Качуровського, Н. Шанського, В. Лукина; а також роботи богословів Вл. Александрова, ігумена Варсонофія, архієпископа Ігоря Ісіченка, Іоана Кронштадтського, архімандрита Н. Бажанова.

У роботі було використано комплексний підхід до вивчення зазначеного матеріалу в окреслених аспектах. Зокрема специфіка предмета й об'єкта дослідження зумовила вибір таких **методів аналізу**, як: порівняльно-типологічного, порівняльно-історичного, структурно-семантичного, системно-типологічного, культурно-історичного, частково – біографічного, які уможливають системно-цілісний підхід до досліджуваних літературно-художніх явищ.

Теоретичне значення роботи. Результати роботи можуть стати в нагоді при подальшій розробці теорії жанрів в синхронії та діахронії, зокрема осягнення явища літературної молитви та її трансформації в українській літературі.

Практичне значення роботи. Матеріали магістерської роботи можуть знайти застосування при подальшому вивченні жанрово-стильової специфіки українських поетів, можуть бути використані при підготовці вузівських курсів з історії літератури, спецкурсів і спецсеминарів з питань жанрової своєрідності ліричних творів, співвідношення сакрального та профанного в літературі тощо (див, наприклад: «Біблія в європейській літературі», «Сакральні жанри в українській літературі» та інші). Результати дослідження можуть стати в пригоді в практичній роботі учителів-словесників.

Апробація. Результати дослідження проходили апробацію під час студентської наукової конференції «Могилянські читання – 2018» (Тема доповіді: «Історія та перспективи дослідження жанрової форми молитви в українській поезії»), на засіданнях кафедри.

Публікації. За темою дослідження опубліковано статтю «Історія та перспективи дослідження жанрової форми молитви в українській поезії» в збірнику Студентських наукових студій Чорноморського національного університету ім. Петра Могили.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку умовних скорочень, списку використаної літератури, який налічує 80 позицій. Основний текст роботи без списку

використаної літератури становить 81 сторінку. Загальний обсяг роботи – 89 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **«Вступі»** обґрунтовано актуальність обраної теми, її наукову новизну, визначено мету та завдання дослідження й методи їх утілення, розкрито практичне та теоретичне значення отриманих результатів, зазначено відомості про їх апробацію та структуру роботи.

У **першому розділі** магістерської роботи **«Жанрова форма молитви в ліриці Юрія Іздрика та Сергія Жадана»** досліджено питання літературної молитви як жанрової форми.

У підрозділі 1.1 **«Релігійна молитва як протожанр молитви літературної»** подано історію та розвиток молитви релігійної. Зазначено риси ідеальної християнської молитви «Отче наш».

У підрозділі 1.2 **«Дослідження та жанрові особливості літературної молитви»** подано інформацію про дослідження жанрової релігійної молитви в українському літературознавстві впродовж останніх десяти років. Виокремлено основні елементи християнської молитви. Вказано на популярність використання жанрової форми релігійної молитви.

У **другому розділі** дослідження **«Літературна молитва як спосіб реалізації ідейно-естетичних поглядів Юрія Іздрика та Сергія Жадана»** здійснено аналіз творів, написаних у жанровій формі релігійної молитви, виокремлено їхні структурно композиційні та тематичні особливості.

У підрозділі 2.1 **«Індивідуально-авторська трансформація жанрового коду молитви в поезії Юрія Іздрика»** проаналізовано вірші-молитви Юрія Іздрика. Виокремлено адресатів літературних молитов автора, здійснено типологічну класифікацію творів за ознакою ставлення до ідеального адресата.

У підрозділі 2.2 **«Модифікація жанрового канону релігійної молитви в ліриці Сергія Жадана»** зроблено аналіз творів Сергія Жадана, написаних у жанровій формі релігійної молитви. Виокремлено основні структурно-композиційні елементи притаманні цим творам.

У підрозділі **2.3 «Молитва як тема або мотив у поетичному дискурсі авторів Юрія Іздрика та Сергія Жадана»** за допомогою віршів, у яких молитва є темою або мотивом, з'ясовано процеси, які вплинули на світогляд авторів Сергія Жадана та Юрія Іздрика.

У **«Висновках»** висвітлено результати дослідження.

Молитва є традиційною формою звертання до вищих сил у всіх віруваннях світу. Індивідуальне звернення до ідеального адресата ґрунтується на духовному досвіді самого молільника. У формі цього звертання він висловлює свої сокровенні почуття та переживання вищій силі. Це окреслює вільний творчий виклад та щирість особистої молитви. Процес такого звернення є абсолютно інтимним шляхом до богопізнання. Такий індивідуально-авторський вид молитви став найбільш продуктивною ліричною формою із широким різноманіттям внутрішніх жанрових особливостей.

Молитва – це кроскультурний жанр у релігійному дискурсі, який впливає на культурний, зокрема літературний дискурс. Найбільш популярною моделлю молитви в українській культурі є християнська молитва, яка й стала основою для різнопланових авторських інтенцій. За допомогою поетичної молитви відбувається художнє зображення процесу єднання адресата молитви, найчастіше це Бог, та молільника, у художньому творі – це ліричний герой. Християнській моделі молитви притаманна наявність таких п'яти основних композиційно-змістових елементів: а) звернення до адресата молитви, б) славослів'я чи хвала, адресовані до вищих сил, в) подяка вищим силам, г) покаяння, жаль за гріхи, д) прохання. Усередині молитви їх співвідношення досить рухоме, тобто, молитва може починатися (слідом за самим простим прикликанням – «Господи!») сповіддю та покаянням, а славослів'я й подяка натомість можуть промовлятися наприкінці.

У мистецькому дискурсі молитви-прохання, молитви-подяки, молитви-скарги, молитви-возвеличення чи прославляння стали широко використовуватися авторами для створення власних релігійно-філософських текстів зазначеної тематики. Літературна молитва є синкретичним жанром, який поєднує в собі риси ліричних творів та нелітературних жанрів (у нашому

випадку – це жанр молитви). За допомогою жанрової форми молитви автор намагається знайти відгук у свого реципієнта: у читача, який є горизонталлю звернення, а також у Вищого адресата, який стає вертикаллю, коли поезія набуває ознак сакральності. Літературна, зокрема, віршова молитва стала різновидом медитативної лірики. Але медитативна модифікація релігійної молитви по суті втрачає свою сакральність. Попри це, різноманітні жанрові варіації літературної молитви, наслідуючи усталений канон свого релігійного протожанру, дозволяють сакральному змістові в тій чи іншій мірі ввійти в світ буденного життя ліричного героя. Саме тому лірика, написана в формі молитви, зазвичай ідентифікується як релігійно-філософський жанр.

Звертання до молитовного дискурсу стає яскравою рисою сучасної української літератури. Жанрову форму молитви використали для написання своїх творів Юрій Іздрик, Сергій Жадан, Марія Матіос, Василь Куйбіда, Надія Кметюк, Віктор Неборак, Борис Щавурський, Люба Зима, Юрій Ткаченко, Анна Багряна, Іванна Коваль та багато інших.

На сьогодні ліричні вірші у формі молитви є дуже популярними, свідченням цього є творчість Сергія Жадана та Юрія Іздрика, які обрані нами для аналізу.

Свідченням того, наскільки ліричні вірші в формі молитви на сьогодні популярні, є творчість таких знакових в українській літературі ХХІ ст. постатей, як Сергій Жадан та Юрій Іздрик. Саме їхні «молитовні» вірші й постали об'єктом нашого порівняльного дослідження задля з'ясування особливості їхнього ліричного «Я» з урахуванням світоглядних переконань, що, вважаємо, якомога повніше розкривається у спілкуванні з вищими силами.

У результаті вивчення обраного матеріалу, який становить поетичні збірки Сергія Жадана, а саме: «Цитатник: Вірші для коханок і коханців», «Історія культури початку століття», «Капітал», «Марadona: Нова книга віршів», «Ефіопія», «Лесбійки», «Вогнепальні й ножові», «Життя Марії: Книга віршів і перекладів», «Тамплієри: Нові вірші», «Антенa»; та Юрія Іздрика, а саме: «Після прози», «AB OUT», «Календар Любові», «Папіроси», «Ліниві і ніжні», у зазначених у Вступі аспектах ми дійшли таких висновків.

Для творчого дискурсу Юрія Іздрика та Сергія Жадана є характерні вірші написані в жанровій формі релігійної молитви, а також вірші, для яких молитва стала темою та мотивом. Здебільшого це зразки філософської лірики поетів. У доробку Ю. Іздрика їх налічується тридцять («Predator», «Він&я», «ТАКА ІТАКА», «WORLD MUSIC», «Trivial trial», «SYLWESTER», «РЕ-КОНСТРУКТОР», «Аргентина», «Прокрастинація», «Gold smithery» та ін.), тоді як в С. Жадана – лише шість («Він був листоношею в Амстердамі», «В місті з'явилися невідомі святі», «Як ми будували свої доми», «Словники на службі в церкві», «Поруйнування Єрусалиму»).

Розглянувши поетичний доробок Юрія Іздрика, ми з'ясували, що вірші-молитви посідають вагоме місце в творчості автора, оприявнюючи особливості його поетичної свідомості. Зокрема, впадає в око розмаїття лірико-молитовних інтенцій поета, які подеколи суттєво трансформують традиційний жанровий канон молитви релігійної. Так, у поетичному просторі дискурсі автора наявні молитви-розмови («AMNESTY INTERNATIONAL», «ТЕОДИЦЕЯ», «Комуналка»), молитви-прохання («Сепарація», «We are», «Щедрик», «Франца», «Жебракування»), молитви-подяки («Дифузія»), молитви-сумніви («INMYHEAD», «911»), молитви-каламбури («Deeper едіп»), молитви-роздуми («Ангели-демони», «Silence of the universum»), антимолитви («Профі(т)», «Сезон консервування», «А то», «MYSELF», «FLY MY BUTTERFLY»). Себто поряд з віршованими молитвами, де звернення до вищих сил має позитивну конотацію, співіснують вірші, де жанрова форма молитви парадоксально поєднується із зухвалим, зневажливим або панібратським ставленням до небесних сил (анти-молитви). Утім, навіть в такому вигляді цей поетичний діалог з Небом демонструє авторське захоплення проблемою Бога й Божого Провидіння в житті людини. Зокрема, «молитовні» звертання ліричного героя Ю. Іздрика до Бога здебільшого мають риси філософських роздумів, які досить часто набувають форму злісних інвектив («ТЕОДИЦЕЯ», «AMNESTY INTERNATIONAL», «INMYHEAD»). Поряд з цим ціла низка віршів доводить, що загалом автор «впускає Бога в своє серце» (див.: «Ангели-демони», «Бита версія», «Історія», «Щедрик», «Дифузія» та «Молитва»). Такі вірші становлять

собою зразки медитативно-містичної літературної де ліричний герой щиро й шанобливо звертається до ідеального адресата за допомогою духовного характеру.

Серед ідеальних адресатів віршів-молитов Юрія Іздрика виокремлюємо таких 6-ох, як: Бог-Отець («Für gott», «Deeper едіп», «Бо наразі лиш – сором біда й безнадія», «Профі(т)», «А то», «MYSELF», «FLY MY BUTTERFLY», «Shortly», «911», «Ангели-демони», «White sabbath», «AMNESTY INTERNATIONAL», «Комуналка», «Молитва» та ін.), Бог-Син («Сезон консервування», «INMYHEAD», «ТЕОДИЦЕЯ»), Дух Святий; Божа Матір («AVE», «Апокриф»); Ангел Божий («БЛАГОВІЩЕННЯ»); кохана жінка («Present perfect continuous», «Нотні знаки», «Another heaven», «Ode an die freude», «No way out», «ТАМТАМ»). За нашими спостереженнями, за типологічною ознакою ставлення ліричного героя (молільника) до сакрального адресата його «молитви» можна поділити на три категорії: поезії, де це ставлення є а) зневажливим; б) рівноправним (панібратське); в) традиційним (шанобливим).

Назагал «молитовні» поезії Іздрика відбивають світоглядні доміанти поета, які є синкретичними, чи навіть амбівалентними, що й послужило причиною наявності широкого спектру варіацій літературної молитви. «Молитовний» дискурс митця став вагомим внеском в спадщину української літератури.

Щодо Сергія Жадана, то, за нашими спостереженнями, твори молитовного змісту посідають помітне місце й у його творчості, причому останні сім років кількість творів молитовного змісту в нього суттєво зросла. Вважаємо, що звернення до жанрової форми молитви змотивовано пошуками поетом сенсу життя, відповідей на питання соціально-політичного (звідси вірші-молитви на громадянську тематику) і особистісного характеру (ліричні рефлексії). Поетичний доробок Жадана містить ліричні вірші з різноманітними за змістом і формою віршованими молитвами. Нами було виокремлено такі, як: молитви-прохання («Кочегаре, доки б'ється серце машини...», «Контрабанда»), молитви-розмови («Я запам'ятаю те, що побачу наступного разу»),

«Пенсильванські читання»), молитви-подяки («І хотілося б дякувати», «Я знаю, як вам усім зараз важко»), молитви-сповіді («Хто стоїть на причалах і рейдах»), молитви-каламбури («Переливання нас роблять байдужим до крові...»), молитви-звинувачення («Знати, що ти і далі лежиш за випаленою горою») та молитви-сварки («Пишу, як обіцяв»).

Віршовані молитви Жадана містять звернення до шести типів адресатів. Серед них такі, як: Бог-Отець («І тоді митник записав до книги моє ім'я», «Я знаю, як вам усім зараз важко», «Хто стоїть на причалах і рейдах», «Знати, що ти і далі лежиш за випаленою горою») та Бог-Син («Наші діти, Маріє, ростуть ніби трава», Сонце серпневих базарів і мух»), Матір Божа («Наші діти, Маріє, ростуть ніби трава», «Слова, якими можна все пояснити, завжди прості...», «Кантрі енд вестерн», «А зараз я розповім тобі, як зустрічався з дияволом...», «Ми приїхали поночі, рухаючись крізь пільму...»), Марія Магдалина («Ось і тобі, Магдалино, різдвяної ночі»), янголи («Декому краще вдаються приголомні, декому голосні»). Прикметним є те, що в творах Сергія Жадана ставлення ліричного героя до вищих сил завжди є шанобливим, навіть попри нетрадиційне змістове наповнення, порівняно з молитвою релігійною.

За допомогою молитовної форми Сергій Жадан виражає свою патріотичну свідомість, яка ґрунтується на вірі в український народ, що здатен подолати всі перепони на шляху до кращого, більш гідного життя. Велика кількість творів автора змотивована громадянською темою, зокрема темою війни. Адже воєнні події суттєво вплинула на світогляд автора, змусили його передивитися свої ідеали та змінити власне ставлення до вищих сил, актуалізувавши їхню цінність в житті людини. Тут слід зважити на те, що для ранніх збірок автора характерним є скептичне ставлення ліричного героя до божественного («Сонце серпневих базарів і мух»). Для збірок останніх років («Вогнепальні та ножові», «Тамплієри», «Антенa»), навпаки, стає прикметним шанобливе звертання до Бога із проханням про допомогу у важкі для народу часи («Контрабанда», «І хотілося б дякувати», «Кантрі енд вестерн», «Наші діти, Маріє, ростуть ніби трава»).

Отже, ліричні вірші Юрія Іздрика та Сергія Жадана по-різному реалізують жанрову модель релігійної молитви в поезії, репрезентуючи світоглядні особливості й естетичні властивості кожного з них. Жанрова трансформація канону молитви в їхньому поетичному доробку відбилася й на рівні композиції. Так, у Юрія Іздрика збережено майже всі усталені композиційно-змістові елементи молитви: звертання, прохання, подяка, хвала. Серед них прохання та звертання є найбільш популярними, але саме вони дуже часто мають зухвалий зміст, що позначається й на формі (лексиці і стилістиці). Щодо Сергія Жадана, то в нього композиція віршованих молитов містить, окрім звертань та прохань, подяку й покаяння, які, до того ж, завжди мають виключно шанобливу форму.

У цілому дослідження засвідчило актуальність жанрової форми молитви в сучасній українській поезії та невичерпність її художнього потенціалу в репрезентації ліричного почуття, у вираженні складних світоглядних переконань митців та рефлексій.

Список опублікованих праць за темою роботи:

1. Розумняк Я. С. Історія та перспективи дослідження жанрової форми літературної молитви в українській поезії. Студентські наукові студії : Молодіжний науковий журнал. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. Випуск 34 (78). С. 31–35.

Анотація

на кваліфікаційну роботу

на здобуття академічного ступеня магістра

Тема: Жанрова форма молитви в ліриці Юрія Іздрика та Сергія Жадана.

Автор: Розумняк Яна Сергіївна, студентка VI курсу, групи 646.

Науковий керівник: д. філол. наук, професор Даниленко Ірина Іванівна

Захищена «26» лютого 2019 р.

У роботі розглянуто питання жанрової модифікації канону молитви в ліриці Юрія Іздрика та Сергія Жадана. Висвітлено історію дослідження питання та жанрові особливості літературної форми молитви. Описано специфіку релігійної молитви як протожанру молитви літературної. На її тлі з'ясовано ідейно-естетичні особливості лірики, написаної у формі молитви, такими сучасними письменниками, як Юрій Іздрик та Сергій Жадан. Виокремлено риси індивідуально-авторської трансформації жанрового коду молитви. Дослідження завсідчило актуальність жанрової форми молитви у сучасній українській поезії та невичерпність її художнього потенціалу у репрезентації ліричного почуття, у вираженні складних світоглядних переконань та рефлексій. У роботі є вступ, два розділи, висновки та список використаної літератури.

Ключові слова: молитва, жанрова форма, жанрова модифікація, літературний/поетичний дискурс, літературознавство.

SUMMARY

Yana Rozumniak. Genre form of the prayer in the lyrics of Yuri Izdryk and Serhiy Zhadan. – Mykolaiv, 2019.

The article deals with the issues of genre modification of the canon of prayer in the lyrics of Yuri Izdryk and Sergei Zhadan. The history of research of the issue and genre features of the literary form of prayer is highlighted. The specifics of religious prayer as a proto-genus of literary prayer are described. On its background, the ideological and aesthetic features of poetry written in the form of prayer, such contemporary writers as Yuri Izdryk and Sergey Zhadan have been clarified. The features of the individual-author's transformation of the genre code of prayer are singled out. The research revealed the relevance of the genre form of prayer in contemporary Ukrainian poetry and the inexhaustibility of its artistic potential in the representation of lyrical feelings, in the expression of complex ideological beliefs and reflections. The paper contains an introduction, two sections, conclusions and a list of used literature.

Key words: prayer, genre form, genre modification, literary / poetic discourse, literary criticism.